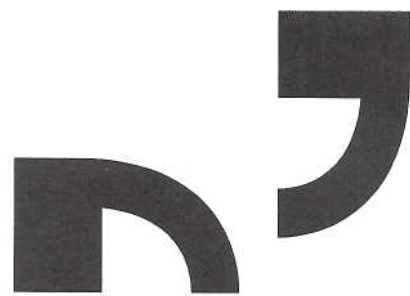

04. juni 2015

Til Justitsministeriet

fremsendes pr. mail
til jm@jm.dk

Dansk Journalistforbunds hørings svar vedrørende betænkning nr. 1553/2015 om offentligt ansattes ytringsfrihed og whistleblowerordninger

Dansk Journalistforbund, DJ, har været repræsenteret i Udvalget om offentligt ansattes ytringsfrihed og whistleblowerordninger ved DJ's daværende formand Mogens Blicher Bjerregård. Vi finder det her på sin plads at fremhæve, at udvalgsarbejdet efter vores opfattelse har været ledet og er blevet gennemført på en god og konstruktiv måde.

Med hensyn til betænkningen kan DJ naturligvis støtte de tilkendegivelser, som DJ's repræsentant har givet til de emner, som betænkningen indeholder. I dette hørings svar vil vi derfor blot kommentere 5 punkter:

1. Offentlige ansattes ytringsfrihed bør lovfæstes.

Det er DJ's holdning, at der bør ske en særlig lovfæstelse af de offentligt ansattes ytringsfrihed.

Vi er helt opmærksomme på, at denne frihed er lovfæstet i Grundloven og understreget i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10. Vi gør desuden opmærksom på Europarådets deklaration, hvor medlemsstaterne anbefales at sikre whistleblowere, i dette tilfælde offentligt ansatte, en særlig beskyttelse.

På denne samlede baggrund finder DJ, at der er behov for at understrege offentligt ansattes ytringsfrihed ved lovfæstelse.

2. Offentlige ansatte skal have en øget ansættelsesretlig beskyttelse.

Det er DJ's opfattelse, at offentligt ansatte skal have en klart forbedret ansættelsesretlig beskyttelse i sager, der vedrører ytringer og meddelelser.

Det er utvivlsomt, at et ikke uvæsentligt antal offentligt ansatte helt afstår fra at ytre sig på grund af risikoen for negative ledelsesreaktioner, herunder risikoen for at blive sagt op.

En øget ansættelsesretlig beskyttelse vil, som det også hedder i betænkningen, "sende et politisk signal om opbakning til offentligt ansattes udøvelse af deres ytringsfrihed i praksis, hvilket i sig selv vil kunne fremme offentligt ansattes anvendelse af deres ytringsfrihed".

På den baggrund støtter DJ de følgende 3 forslag:

- A. Mulighed for dom til fortsat ansættelse.
- B. Delt bevisbyrde.
- C. Lovgivning om øget godtgørelse ved afskedigelse mv.

Dansk Journalistforbund
medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

3. Oprettelse af et nævn til sikring af offentligt ansattes ytringsfrihed.

DJ støtter betænkningens enige indstilling om, at der ikke oprettes et særligt samlet nævn til sikring af offentligt ansattes ytringsfrihed.

Denne støtte er imidlertid betinget af de forhold, der i betænkningen lægges til grund for denne anbefaling, nemlig først og fremmest betænkningens klare formulering om de faglige organisationers centrale rolle på dette punkt. Det gælder både i forhold til at medvirke til den generelle information og vejledning om offentlige ansattes ytringsfrihed, meddeleret mv. samt i forhold til den individuelle rådgivning af den enkelte ansatte i de konkrete situationer.

4. Lovgivning om whistleblowerordninger.

DJ støtter betænkningens enige indstilling om, at der ikke gennemføres en generel lovgivning om whistleblowerordninger, blandt andet fordi DJ er opmærksom på, at den nødvendige anonymitet i tilfælde af et sagsanlæg bliver vanskeligt at opretholde.

DJ henviser derfor til, at en lovfæstelse af offentligt ansattes ytringsfrihed samt en gennemførelse af en øget ansættelsesretlig beskyttelse i første omgang må anses for at være tilstrækkelige tiltag – også i forhold til at opfylde Europarådets ovennævnte anbefalinger.

Samtidig støtter DJ udvalgets enige anbefaling af, at man i den enkelte myndighed overvejer at lave sin egen whistleblowerordning.

Det er DJ's opfattelse, at overvejelserne bør munde ud i, at man opretter whistleblowerordninger.

Og det er DJ's synspunkt, at Justitsministeriet inden for 2-4 år bør gennemføre en evaluering og en undersøgelse af, i hvilken udstrækning myndighederne har efterkommet udvalgets anbefaling.

5. Nu skal der handling bag ordene!

Med denne grundige betænkning har politikerne det bedst tænkelige grundlag for at forbedre lovgivningen og vilkårene for de offentligt ansattes ytringsfrihed og dermed reelt også whistleblowere, som flere politikere har udtrykt ønske om at kunne beskytte.

DJ anbefaler derfor, at Folketinget implementerer mindretallets anbefalinger om lovfæstelse af de offentligt ansattes ytringsfrihed, øger den ansættelsesretlige beskyttelse, øger samarbejdet med de faglige organisationer, som påtager sig en øget rådgiverrolle, samt anvender betænkningen til reelt at opfordre samtlige myndigheder til at gennemtænke, hvordan de hver især bedst sikrer whistleblowere, gerne med lokale ordninger.

Endelig anbefaler vi, at regeringen efter implementeringen orienterer Europarådet om afgørelserne med henblik på også derfra at få en vurdering.

Hvis høringsvaret giver anledning til yderligere spørgsmål eller kommentarer, står DJ gerne til rådighed. Vi kan kontaktes på mail DJ@journalistforbundet.dk.

Venlig hilsen

Tine Johansen
næstformand